

”APROBAT”

în ședința Consiliul științific al Institutului de
Chimie, proces verbal nr. 5 din 06.09.2021,
Președintele Consiliul științific
Dr. habilitat, conf. cerc. Aculina ARÎCU

REGULAMENT

privind constituirea și utilizarea infrastructurii de cercetare în cadrul Institutului de Chimie

I. Dispoziții generale

1.1. Institutul de Chimie este o organizație de drept public din domeniul cercetării și inovării, cu forma juridică de organizare - instituție publică, care desfășoară activități de cercetări fundamentale și aplicate, de implementare a rezultatelor științifice și inovațiilor, de pregătire și de perfecționare a cadrelor științifice în domeniul chimiei.

1.2. Constituirea și utilizarea infrastructurii de cercetare în cadrul Institutului de Chimie se bazează pe respectarea prevederilor următoarelor acte normative și documente interne:

- Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, Legea nr. 259-XV din 15.07.2004;
- Hotărârea Guvernului nr.381/2019 cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia;
- Hotărârea Guvernului nr.382/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării;
- Hotărârea Guvernului nr. 1081 din 08.11.2018 cu privire la aprobarea Foii naționale de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul european de cercetare pe anii 2019-2021 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia;
- Statutul Institutului de Chimie;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Institutului de Chimie;
- Strategia de dezvoltare a Institutului de Chimie (2019-2022);
- Planul strategic de dezvoltare a Institutului de Chimie pentru perioada 2019-2022;
- Codul de etică și deontologie profesională al Institutului de Chimie.
- Carta Europeană de Acces la Infrastructurile de Cercetare https://ec.europa.eu/research/infrastructures/pdf/2016_charterforaccessto-ris.pdf

1.3. Conform *Cartei Europene de Acces la Infrastructurile de Cercetare*, principiile de acces la infrastructurile de cercetare cuprind următoarele aspecte, recomandate pentru a fi luate în considerare:

Politica de acces. Infrastructurile de cercetare ar trebui să aibă o politică care să definească modul în care reglementează, acordă și sprijină accesul utilizatorilor (potențiali) din mediul academic, de afaceri, industrie și servicii publice.

Recunoaștere și co-autorat. Utilizatorii ar trebui să recunoască contribuția infrastructurii de cercetare în orice produs (publicații, brevete, date de cercetare, etc.) care rezultă din cercetările efectuate prin accesul la facilitățile infrastructurii. În conformitate cu bunele practici din domeniul științific, utilizatorii sunt încurajați să ofere co-autorat celor care lucrează în infrastructura de cercetare și care au adus contribuții științifice autentice în activitatea lor.

Conformitate juridică. Atunci când se definesc reguli și condiții pentru acces și utilizare a infrastructurilor de cercetare, acestea ar trebui să respecte legislația și acordurile naționale și internaționale în domenii precum, drepturile de proprietate intelectuală și protecția vieții private, considerente etice, precum și reglementările privind siguranța, securitatea și ordinea publică.

Costuri și taxe de acces. Recunoscând o varietate de modele de finanțare, se recomandă acoperirea din diferite surse a costurilor de acces, iar taxele de acces, în măsura în care este necesar, ar trebui să contribuie la sustenabilitatea financiară a infrastructurii de cercetare.

Conduită etică și integritatea cercetării. Infrastructurile de cercetare și utilizatorii ar trebui să întreprindă acțiunile necesare pentru a respecta codurile standard de conduită și comportament etic în cercetarea științifică.

Non-discriminare. În acordarea accesului la infrastructurile de cercetare pentru utilizatori nu ar trebui să existe discriminări din motive personale și se poate lua în considerare stabilirea unor politici privind egalitate de șanse.

Punerea în aplicare. Mecanismele administrative asociate solicitării și acordării accesului la infrastructurile de cercetare ar trebui să fie minimale și transparente.

Managementul datelor de cercetare. Infrastructurile de cercetare ar trebui să aibă un plan de gestionare a datelor de cercetare, care să garanteze că datele de cercetare sunt păstrate în mod corespunzător, arhivate pentru o perioadă rezonabilă și disponibile pentru revizuire și (re)utilizare. Infrastructurile de cercetare și utilizatorii ar trebui să ajungă, totodată, la un acord privind modul de (re)utilizare a datelor. Dacă este cazul, este încurajată oferirea de acces liber la datele de cercetare.

Instrucțiuni pentru utilizatori. Infrastructurile de cercetare ar trebui să ofere utilizatorilor instrucțiuni clare pentru accesul eficient la facilitățile sale.

1.4. Prezentul Regulament stabilește modalitatea de constituire și utilizare a infrastructurii de cercetare științifică în cadrul Institutului de Chimie.

1.5. În sensul prezentului Regulament, infrastructura de cercetare din cadrul Institutului este reprezentată de laboratoare de cercetare/instalații, echipamente, resurse de cunoștințe (baze de date, colecții, arhive, informații științifice), programele de software și instrumentele de comunicare, instrumente și servicii conexe care sunt localizate într-un singur spațiu/locăție sau sunt distribuite și permit desfășurarea unei activități de cercetare științifică fundamentală și aplicativă de către întreaga comunitate științifică.

1.6. Nu sunt incluse în infrastructura de cercetare echipamentele individuale ale membrilor comunității științifice.

1.7. Infrastructura de cercetare a Institutului de Chimie, în temeiul acestui Regulament, îndeplinește următoarele cerințe:

- contribuie la realizarea activităților de cercetare;
- reprezintă o valoare adăugată în domeniile științific și tehnologic;
- este deschisă cercetătorilor din țară și din străinătate (spațiul CSI și UE);
- favorizează mobilitatea cercetătorilor și schimbul de cunoștințe în cadrul Spațiului european de cercetare și a țărilor CSI;
- contribuie la diseminarea și valorificarea rezultatelor activităților de cercetare.

2. Constituirea infrastructurii de cercetare

2.1. Scopul constituirii și dezvoltării infrastructurii de cercetare este de asigurare a accesului transparent la resurse și de oferire a unor servicii de calitate înaltă pentru mediul academic, de afaceri, industrie și servicii publice.

2.2. Construcția infrastructurii de cercetare trebuie să răspundă unor nevoi specifice, identificate de comunitatea științifică, în strânsă cooperare cu comunitățile de utilizatori ai datelor și informațiilor științifice.

2.3. Constituirea și dezvoltarea infrastructurii de cercetare se vor face în funcție de:

- prioritățile de cercetare identificate pentru următorul interval de timp;
- investițiile deja făcute;
- evaluarea „ex-ante” a gradului de utilizare a infrastructurii propuse;
- deschiderea accesului la infrastructura de cercetare către alți operatori din cercetarea publică pentru colaborare științifică și implementare a rezultatelor;
- accesul la infrastructură în favoarea altor operatori din cercetarea publică pentru realizarea colaborării reciproc avantajoase.

2.4. Beneficiile aduse prin dezvoltarea infrastructurii de cercetare sunt în principal în domeniul tehnico-științific, contribuind nemijlocit la potențarea inovării, prin descoperiri, optimizări ale proceselor tehnologice, dezvoltarea de produse, servicii și tehnologii industriale, dar și în domeniul educației, contribuind la instruirea noilor generații de specialiști, atât pentru nevoile domeniului, cât și pentru celelalte domenii economice și sociale.

2.5. Prin strategia de dezvoltare a cercetării se promovează serviciile oferite de infrastructura de cercetare existentă și se vor continua investițiile în infrastructură prin:

- dezvoltarea infrastructurii de cercetare bazată pe priorități și pe o fundamentare prospectivă a nevoilor, care să identifice specializările inteligente și prioritățile publice, precum și a condițiilor de finanțare;
- completarea infrastructurii Institutului de Chimie (echipamente, laboratoare, centre de cercetare etc.);
- acreditarea unor laboratoare de cercetare și folosirea acestora pentru atragerea de surse de finanțare din mediul de afaceri și servicii publice;
- cofinanțarea proiectelor de infrastructură, cercetări pentru întreprinderi și crearea unor parteneriate sustenabile cu mediul de afaceri.

2.6. Elementele de infrastructură se pot constitui din următoarele surse de finanțare: fonduri naționale pentru investiții, fonduri europene, fonduri din mediul privat, fonduri proprii, sume încasate din contracte de cercetare, donații, sponsorizări sau alte surse.

2.7. Investițiile viitoare în infrastructura de cercetare, care vor fi realizate pe canale de finanțare diferite, vor fi gândite în mod integrat, coerent, pentru a asigura complementaritatea, evitarea redundanțelor și, mai ales, progresul cercetării în care Institutul de Chimie este competitiv.

3. Utilizarea infrastructurii de cercetare

3.1 Informații importante despre infrastructura de cercetare, locație, condiții de acces ș.a. sunt plasate pe pagina web a Institutului de Chimie (www.ichem.md).

3.2 Datele de cercetare sunt păstrate și arhivate pe o perioadă de timp rezonabilă în mapa electronică a fiecărui utilizator sau depozitate pe CD, la cerere aceste pot fi revizuite și reutilizate.

3.3 Contribuția infrastructurii de cercetare ar trebui recunoscută în orice produs (publicații, brevete, date de cercetare, etc.) sub formă de mulțumiri pentru acordarea accesului și utilizarea facilităților infrastructurii. În conformitate cu bunele practici din domeniul științific, utilizatorii sunt încurajați să ofere co-autorat celor care lucrează în infrastructura de cercetare și care au adus contribuții științifice autentice în activitatea lor.

3.4 (1) Indiferent de modalitatea de obținere a infrastructurii de cercetare (achiziție din fonduri bugetare, structurale sau alte resurse; donație; sponsorizare sau alte modalități), aceasta poate fi folosită de întreaga comunitate științifică din Institut.

(2) Echipamentele sunt disponibile tuturor cercetătorilor care au cunoștințele necesare pentru a le utiliza.

(3) Accesul la toate aceste echipamente este neîngrădit, utilizatorii din cadrul Institutului suportând doar costurile aferente materialelor consumabile utilizate în cadrul activității de cercetare.

(4) Cercetătorii care solicită acces la laboratoare / echipamente depun o cerere către Directorul Institutului, cu avizul șefului de laborator / directorului centrului de cercetare / coordonatorului activităților de laborator.

(5) Utilizatorii din afara Institutului de Chimie pot solicita acces la utilizarea infrastructurii de cercetare, pe bază de comandă fermă, contract sau acord de colaborare, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare și achitarea costurilor impuse de Regulamentul privind cuantumul taxelor încasate la nivelul Institutului de Chimie.

3.5. Direcția Institutului de Chimie, prin compartimentele de specialitate, asigură gestionarea și controlul financiar al veniturilor și cheltuielilor generate de utilizarea infrastructurii de cercetare.

4. Dispoziții finale

4.5. *Regulamentul privind constituirea și utilizarea infrastructurii de cercetare în cadrul Institutului de Chimie* a fost avizat în ședința Consiliului științific al Institutului de Chimie.

4.6. Prezentul Regulament poate fi modificat / completat în funcție de evoluția legislației, incidentă în domeniu.